

5 SAKER VÅRDPERSONAL BÖR VETA OM KRONISKA ÖDEM

Kroniskt ödem är en progredierande och bestående svullnad som kan drabba alla kroppsdelar men förekommer vanligast i arm, hand eller ben. Svullnaden beror på dåligt avflöde av vätska genom lymfsystemet. Kroniskt ödem resulterar ofta i att patienten mår dåligt av sin svullna kroppsdel. En ökad svullnad ger även en muskulär snedbelastning. Informationen här nedan är inte komplett men kan vara en enkel vägledning.

1. ORSAKER

- Primärt – medfött, ärftligt
- Sekundärt – efter cancerbehandling med kirurgi, cellgifter, strålning samt vid trauma/skador, immobilitet, fästings-, insekts- och ormbett samt Filariasis
- Vid lipödem och venösa besvär

2. BEHANDLINGAR

- Hudvård – daglig inspektion, rengöring, fuktighetsbevarande, hudlotion med lågt PH-värde
- Fysisk aktivitet – bevara rörlighet/rörelseomfång
- Kompression - strumpor eller bandagering
- Manuellt lymfdränage (MLD) som aktiverar lymfsystemet
- Remiss till auktoriserad klinik

3. KOMPLIKATIONER

- Rosfeber (Erysipelas)
- Lymfläckage genom huden
- Hudförändringar
- Hudveck – ofta med svampinfektioner
- Psykosocial påverkan, reducerad självkänsla, svårigheter i vardagen och att hitta passande kläder, skor etc

4 RISKFAKTORER

- Avlägsnande av lymfnoder (lymfknutor). Strålning ökar risken ytterligare
- Sår
- Rosfeber eller svampinfektioner
- Fysisk överansträngning
- Övervikt
- Undvik om möjligt blodtrycks- och blodprovstagning/injektioner i den svullna kroppsdel

5. MEDICINERING

- INGEN – vid tillståndet kroniskt ödem krävs specialistbehandling av medicinsk lymf terapeut för information och inläring av egenvård
- OBS! Diuretika påverkar ej lymfödem och kroniska ödem (ges endast vid samtidig hjärtinsufficiens)
- Vid fall av rosfeber ges antibiotika enligt internationella rekommendationer för rosfeber

Primärt lymfödem i vänster ben.

info@svenskaodemforbundet.se
www.svenskaodemforbundet.se
Tfn: 070-66 66 273